

DRUŠTVO POVJESNIČARA UMJETNOSTI HRVATSKE
CROATIAN SOCIETY OF ART HISTORIANS

Zagreb, 10. listopada 2016.

Ur. br. 126/2016

Predmet: pismo podrške dr. sc. Zrinki Paladino

Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske iskazuje priznanje i potporu dr. sc. Zrinki Paladino, zamjenici pročelnika Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode Zagreba, koja je javnosti otkrila mehanizam izdavanja dozvola za postavljenje objekta nadstrešnice na Preradovićevu trgu koji je izazvao masovni prosvjed građana i stručnjaka.

Društvo godinama prati i javno prosvjeduje protiv komercijalne eksploatacije javnih prostora s atributom kulturnog dobra. To se osobito tiče Jelačićeva i Preradovićeva trga te trgova-parkova u sklopu urbanističko-arhitektonske cjeline Zelena ili Lenucijeva potkova. Spomenička sredina rabi se kao sirovina i kulisa za ugostiteljstvo i industriju zabave, javni prostori u središtu grada pretvaraju se u permanentno sajmište, a stalni ili privremeni objekti narušavaju njihov povijesni, estetski i simbolički integritet. Sa zabrinutošću i negodovanjem utvrđujemo sustavno devastiranje javnih prostora u povijesnoj jezgri Zagreba, što svjedoči da se ne poštuju zakonske obveze koje zahtijeva visoko zaštićeno kulturno dobro.

Svjedočenje dr. sc. Zrinke Paladino jasno je javnosti dalo na znanje, da Gradskom zavodu za zaštitu spomenika kulture i prirode nije osiguran autonoman rad u skladu s njegovom misijom, te da je u slučaju postavljanja ugostiteljskog objekta na javnoj površini Preradovićeva trga bio podvrgnut pritiscima. Iz cijele geneze gradnje Hoto-centra Cvjetno i njegove podzemne garaže, kojom je devastirana Varšavska ulica, poznato je da se takva praksa sustavno provodila. Nadležne službe (gradski uredi) davali su legitimitet zahvatima iza kojih stoji volja investitora i odluka najvišeg nositelja gradske vlasti.

Stoga je apsurdno, što upravo gradonačelnik Milan Bandić zahtijeva istragu zahvata na Preradovićevu trgu, i to dan nakon što je izjavio da objekt nadstrešnice zadovoljava sve arhitektonske, estetske i urbanističke kriterije. Neopravdano je svaljivati bilo kakvu krivnju na one koji poslušno izvršavaju naredbe, a još gore prijetiti njihovim

smjenjivanjem. Umjesto toga, pozivamo gradonačelnika da temeljito preispita odnos prema spomeničkoj sredini, točnije, da zaustavi njezino neprimjereno, prekomjerno komercijalno eksploatiranje i okrene se njezinoj stvarnoj obnovi. Identitet Zagreba kao hrvatske i europske metropole zasniva se u prvom redu na jedinstvenosti njegove urbane i kulturne baštine, a ne na sajamsko-zabavnim manifestacijama.

Gradskom zavodu za zaštitu spomenika kulture i prirode Zagreba treba osigurati da stručno i samostalno obavlja svoj posao, a ne da daje legitimnost proizvoljnim i subjektivnim idejama. Hrabro i uz rizik po vlastitu karijeru put je pokazala dr. sc. Zrinka Paladino.

Za Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske

prof. dr. sc. Zvonko Maković,
predsjednik DPUH-a